

Pirmas skyrius

Efė

Mudvi su Luela drauge stengėmės įsitvirtinti pasaulyje. Tiksliau, sesė skynė kelią, o aš sekiau iš paskos, saugiai išsitekdama jos nustatytose ribose. Ji buvo vyresnė, drąsi, nenusipėjama ir dėl to įvyko paaiškinama klaida.

– Luela? – pašaukiau bijodama pasimesti nuo sesės.

– Aš čia, – išgirdau atsakymą, nors ir nemačiau jos.

Vakaras be mėnulio prarijo Aukštutinio Manhatano mišką, kurį taip puikiai pažinojome dienos šviesoje. Bet dabar klupinėjome, aklai bėgome, ištiesusios rankas priešais save, sukinėdamosi daužėmės į medžius, nes viskas aplinkui atrodė svetima ir pasklida.

Sesė sugriebė mane už rankos, ištraukė iš aklumo gelmių ir trūktelėjusi privertė sustoti. Gaudžiau orą, širdis daužėsi, visas kūnas drebėjo. Danguje nesimatė nė žvaigždėlės. Sesers ranka, uždėta ant manosios, buvo vienintelis įrodymas, kad ji greta.

– Ar tau viskas gerai? Gali kvėpuoti? – paklausė Luela.

– Taip, gerai, bet aš girdžiu upę.

– Žinau, – sunkiai atsidususi atsakė ji.

Tai reiškė, kad patraukėme ne į tą pusę. Turėjome per kalvą išeiti tiesiai į Boltono kelią, o dabar atsidūrėme prie Spaiten Daivelo upės žiočių, tai yra toliau nuo mūsų namų nei tada, kai pradėjome iškylą.

– Reikia susirasti kelią ir juo grįžti į namus, – pasakiau.

„Kelyje bent jau matysime namų žiburius“, – pamaniau.

– Bet užtruksime dvigubai ilgiau. Iki to laiko mama su tėčiu gali kreiptis į policiją ir paskelbti paiešką.

Tėvai išties labai nerimavo dėl mūsų, nors tėčiui visų pirma rūpėjo gera fizinė savijauta, o mamai – sielos gerovė. Aš vis dar norėjau grįžti keliu, nes bet kuriuo atveju jie netrukus pradės mūsų ieškoti.

– Vis tiek taip geriau, nei išvis neparsirasti, – maldaujamai išleminau.

Luela pajudėjo į priekį, tempdama ir mane, tačiau netikėtai sustojo.

– Aš kažką užčiuopiau, – pasakė ji ir žengė dar žingsnį. – Malkų rietuvė. Netoliese turėtų būti namas.

– Bet nematėme jokio žiburio, – sukuždėjau.

Žemė po kojomis žliugsėjo, aitrai dvokė mėšlu.

– Namu paieškoti verta, – nusprendė Luela ir pajudėjo pirmyn. – Aš einu į priekį. O tu laikykis malkų.

Pirštinėtomis rankomis braukiau per gruoblėtus apvalius pagaikščius, kol jie baigėsi, tada žengiau į tuščią erdvę, į tamsą, kurią norėjosi nusiplėšti nuo akių lyg raištį. Netoliese girdėjau upės šniokštimą. O jeigu nugarmėsime tiesiai į ją? Dar po kelių žingsnių petimi užkliudžiau medį. Ištiesiau ranką. Kamienas pasirodė didžiulis. Eidama aplink jį čiuopiau įdubas ir nelygumus kietoje žievėje, kol staiga supratau, kur atsidūrėme.

– Lu! – šūktelėjau. – Mes prie tulpmedžio!

Sesės žingsniai nutilo. Mudvi tvirtai tikėjome pasakojimais apie vaiduoklius, o kas gi nežinojo istorijos apie austrių rinkėją, kuris pasikorė sukežusiame name prie tulpmedžio. Niekada neišdrįsdavome prisiartinti prie šio namo; netgi dienos šviesoje įsidrąsindavome tik vogčiomis mesti žvilgsnį į jį nuo kalvos.

Luela garsiai įkvėpė ir ryžtingai pareiškė:

– Netgi jeigu name vaidenasi, kažkas vis tiek jame gyvena. Be to, per tamsu įžiūrėti pro langą vaiduoklį austrių rinkėją, kadaruojantį ant virvės.

Manęs tai nenuramino. Pajutau, kaip užspaudė gerklę, tapo sunku kvėpuoti. Luela visada buvo drąsesnė už mane. Aš net įprastomis aplinkybėmis puldavau į paniką ir labai drovėdavausi. O dabar tiesiog suakmenėjau iš siaubo ir kaip visada tokiais atvejais daviau valią vaizduotei.

Išaušta diena, bet mergaičių niekur neranda. Patekėjusi saulė sušildo kalvą, ant kurios jos paskutinį kartą stovėjo. Vanduo teliūskuoja po ankstyvo žvejo valtimi, kai jis traukia iš upės tinklą, kuriame priešindamosi spurda žuvys. Jis išverčia jas ant valtės dugno ir pastebi, kad kažkas plūduriuoja vandenyje – sulinkusi nugara išnyra į paviršių, nuo sijono kyla burbulai, lyg vandenyje tūnotų išpurtusi žuvis. Mergaitės veidas lieka po vandeniū, tamsūs plaukai draikosi aplink galvą kaip jūrų dumbliai ant uolos.

Išmečiau vaizdinį iš galvos. Žemė po mano batais, medis, kurį liečiau, pašvinkusios žuvies ir mėšlo kvapai – ne mano vaizduotės vaisiai. Po Luelos kojomis traškančios šakelės – taip pat, o ir nekantrus beldimas į duris, tylą, paskui atšaunamos sunkios sklendės trakstelėjimas ir spynos spragtelėjimas. Plykstelėjo šviesa ir pasirodė vaiduokliškas vyro veidas, barzdotas, paraudusiomis akimis, kreivais dantimis, kuriuos pastebėjau, kai jis prasižiojo iš nuostabos. Aš surikau. Vyras atšoko ir, regis, ketino užtrenkti duris, bet pastebėjo sesę.

– Kas per velnias? – burbtelėjo jis, žibintas rankoje susiūbavo ir šviesos spindulys nuslydo per

medžius.

Jau vėl žiojau siurikti, tačiau išgirdau saldu it medus sesės balsą.

– Atsiprašau už sutrukdyimą, sere, bet mes, regis, pasiklydome tamsoje. Jeigu galėtume pasiskolinti iš jūsų žibintą, kad pasiektume namus, būtume labai dėkingos. Gražinčiau jį jums iš pat ryto.

Vyras žingtelėjo į priekį, iškėlęs žibintą įsispoksojo į sesės veidą, paskui nužvelgė jos suknelę.

– Mes? – pasitikslino jis.

Mane papiktino tai, kaip jis vėpsojo į ją. Ir anksčiau pastebėdavau, kad vyrai panašiai žvelgdavo į sesę, bet dar niekada nebuvo atsidūrusios tamsoje be tėvų, vienut vienutėlės.

– Sesė stovi už nugaros, – paaiškino Luela ir pasitraukė atatupsta arčiau manęs, bet nepakankamai arti.

– Toji rėksnė? – sududeno vyras ir nusikvatojo.

– Jeigu nepaskolinsite žibinto, mums teks daryti lankstą keliu.

Luela dar pasitraukė, balsas sudrebėjo.

– Nagi, palauk, – suniurzgė vyras ir pačiupo už rankos.

Jau geriau būtume susidūrusios ne su šiuo augalotu galiūnu iš kūno ir kraujo, o su vaiduokliu. Pasvarsčiau, gal pradėti šauktis pagalbos, bet vis tiek niekas neišgirstų. O gal netikėtai išpulti iš tamsos, išplėsti iš nepažįstamojo žibintą ir pačiupus sesę už rankos leisti į kojas?

Deja, to nepadariau, tik stirksojau sukaustyta baimės, o štai Luela netikėtai žengtelėjo prie vyro ir atsidūrė taip arti, kad net suknelės palanka brūkštelėjo per koją.

– O, branguti, jūs toks mielas. – Ji palietė ranką, sugniaužusią alkūnę, ir šis švelnumas taip jį apstulbino, kad atlaisvino gniaužtus. – Juk esate geras ir mumis pasirūpinsite. O jūsų kilnumas neliks nepastebėtas.

Luela akimirksniu pakštelėjo į apžėlusį skruostą, tuo pat metu išsilaisvino ir išplėšė iš vyro žibintą. Tada žaibiškai apsisuko dviem dideliais žingsniais, sugriebė mane už rankos ir pasileido nuo kalvos žemyn kiek kojos nešė.

Tamsa prarijo priblokštą vyrą, stirksantį ties namo slenksčiu, taip išmuštą iš vėžių bučinio, kad nė trupučio neabejojau: ilgus metus jis šventai tikės susidūręs su šmėklomis, atsibeldusiomis jam vaidentis.

Mudvi nesulėtinome tempo iki pat mūsų namų laukųjų durų, kur išgąstis stoti prieš tėvus manyje nustelbė tamsos ir susidūrimo su pakaruoklio austrių rinkėjo vėle baimę.

Neatgaudama kvapo įsikniaubiau galva į kelius.

– Tik jau nesakyk, kad tave ištiks priepuolis, ką? – irzliai iškošė Luela.

Mat jeigu ištiktų, tėvai apkaltintų ją, nes ji vyresnė ir todėl atsakinga už mane. Juk man nevalia bėgioti ir šios paprastos taisyklės reikėjo laikytis.

Papurčiau galvą, kad *ne*, nes neįstengiau kalbėti, tik laukiau, kol širdies dūžiai sulėtės ir bent truputį atitoksiu.

– Gerai.

Luella užpūtė žibintą ir nusišypsojusi man įbruko į vytmenio krūmą, didžiuodamasi savimi, kad taip gudriai pavyko jį išvilioti, ir visiškai nesukdama galvos dėl gresiančių nemalonumų už komendanto valandos pažeidimą. Tėtis pyks. Mama barsis. Luella, kaip dera, dės atgailaujanti. Ji atsiprašys, pabučiuos mamą, apkabins tėtį ir netrukus atrodys, kad nieko blogo nepadarė, nes nepaisant viso maištingumo sesė buvo žavinga.

Bet pasirodė, kad tą vakarą veltui nerimavome. Kai įėjome į koridorių, Neala valė dulkes nuo senelio sieninio laikrodžio stiklinio gaubto. Laikrodis aidžiai tikėjo, skelbdamas mūsų pavėlavimą.

– Aš nieko jūsų neklausinėsiu, – pareiškė Neala su airišku akcentu.

Ši mūsų namus tvarkanti tarnaitė buvo jauna ir, mamos žodžiais tariant, „smarki“. Galbūt todėl ji niekada mūsų neskundė.

– Jūsų tėvai išėję, o Velma buvo tokia maloni, kad paliko jums vakarienę virtuvėje. Nėra reikalo dengti valgomojo stalo tokioms kaip judvi.

Neala švystelėjo šluostę mano pusėn, kaiėjau pro šalį, ir krestelėjo ugnies raudonumo plaukus tariamai nepritardama.

Taigi dabar liko vienintelis žmogus, kurio turėjome saugotis, – mamos prancūzė kambarinė, atvykusi drauge su ja iš Paryžiaus. Griežta daili moteris tamsiais plaukais, kurie atsisakė žilti, ir plieno spalvos akimis. Ji buvo ištikima tikrai savo šeimininkei ir atraportuodavo apie kiekvieną mūsų klaidingą žingsnį. Bet šįvakar jos kambarys prie virtuvės pasirodė tuščias, tad mudvi su Luella mikliai pavalgėme ir smukome į savo kambarius, kol ji dar nespėjo grįžti.

Jaučiausi pernelyg pavargusi, kad šepečiu išsišukuočiau plaukus prieš įsiropšdama į lovą su bloknotu, kuriame ketinau išguldyti pagražintą istoriją, vertą mūsų pavėlavimo. Rašyti mane paskatino tėtis. Mat vaikystėje labai sutrikdavau, kai žmonės užduodavo man klausimų. Dyrėdavau į juos mėgindama suvokti, ką jie norėtų iš manęs išgirsti, ir niekada nerasdavau tinkamų žodžių. Kai man sukako šešeri, tėtis įteikė bloknotą, tviskantį juodą parkerį ir pasakė:

„Tavo akys labai paslaptingos. O man patinka geros paslaptys. Tad gal parašyk vieną man?“

Nuo to laiko bent jau vaizduotėje žodžiai pradėjo lietis laisvai.

Kai nuo rašymo įskaudo ranka, pasikišau bloknotą po pagalve ir prisukusi lempos dagtį ėmiau laukti Luellos, kuri prieš eidama miegoti kaskart skrupulingai šimtą kartų persibraukdavo plaukus šepečiu. Mat išskaitė žurnale „Vogue“, kad nuo to plaukai tampa vešlesni.

Nors turėjome po atskirą kambarį, vis dar miegodavome kartu. Kai buvome mažos, mūsų lovelės vaikų kambaryje stovėjo taip toli viena nuo kitos, kad vienai kuriai tekdavo atsėlinti per

kambarį ir įsiropšti pas kitą. Kai Luelai sukako trylika, ji gavo naują kambarį, o vaikų kambarys perėjo mano nuosavybėn. Vietoj viengulės lovos man nupirko plačią ąžuolinę su baldakimu, o vaikišką spintą pakeitė dailia ir talpia, kad joje užtektų vietos visoms suknelėms, kai užaugsiu ir tapsiu mergina. Tuokart buvau tik dešimties ir puoselėjau didžias viltis dėl būsimos figūros.

Bet sulaukus trylikos tapo sunkiau įsivaizduoti, kad kada nors priaugsiu iki suknelių, kurios turėtų kaboti mano spintoje. Visada buvau smulki pagal savo amžių, tačiau kai kitos mergaitės pilnėjo ir palengva moteriškėjo, o aš likau žema ir laiba, tad apie figūrą nebuvo ko kalbėti. Luela gerokai mane pralenkė. Kadais tokios pat plokščios kaip mano krūtys suapvalėjo, liemuo buvo lieknas, klubai pavydėtinai išlinkę. Netgi veidas tapo apskritesnis, putliuose skruostuose atsirado duobutės. Bet labiausiai pavydėjau jai nagų. Glotnių ir lygių, su baltais pusmėnuliais, primenančiais apverstas šypsenėles. Deja, aš tokių žiūrimų pusmėnulių neturėjau, juos visiškai uždengė šiurkščios storos odelės, o suploti pirštų galai priminė būgnų lazdeles, lyg būtų panardinti į išlydytą vašką.

Įšokusi į lovą Luela susirangė greta manęs ir sukuždėjo:

– Argi tai ne tobula? Man vis dar tebeskamba ausyse smuikai ir tas balsas. Niekada negirdėjau nieko panašaus. Beprotiškai nuodėminga, ar ne?

Jos tiesa.

Mes jau beveik spėjome įmerkti kojų pirštus į ledinį pavasario vandenį Indėnų urvų papėdėje, kai mums sutrukdė muzika. Nusitraukusios kojines dėl pavasario sutikimo ritualo pasiruošėme mirtinai sušaldyti pėdas, kai smuiko garsai netikėtai suvirpino orą. Pakerėtos melodingo balso, sklindančio iš už medžių, kaipmat pamiršome savo siekį paskatinti greičiau prasiskleisti gėlių pumpurus, pasičiupome batus ir kojines, tada užsiropštėme žolėmis apaugusiu šlaitu ir sustojome prie medžių linijos. Paprastai tuščioje pievoje išvydome ratu išrikiuotas palapines ir ryškius dengtus vežimus. Pirišti žirgai rupšnojo žolę, šunys gulėjo, pasidėję galvas ant letenų, ir žiūrėjo į grupelę žmonių, apsupusių moterį, kuri šoko, iškėlus rankas virš galvos, gėlėtas sijonas bangavo nelyginant jūros vilnys, balsai ir smuikai aidėjo aplinkui ją.

Luela apkabino mane per liemenį. Pajutau, kad sesė virpa.

„Tik pažiūrėk į ją. Ji nuostabi. Tai kursto manyje norą judėti taip, kaip dar niekada nedrįsau“, – sukuždėjo ji ir šis troškimas, regis, tiesiog sklido nuo jos it karštis.

Nuo penkerių sesė mokėsi baleto pas rusą choreografą. Kaip mus informavo tikra prancūzė motina, džiugindama ausį smagiu akcentu, prancūzų šokėjai geri, bet rusų – didūs. O štai amerikiečiai, pašaipiai pridūrė ji, nė nenutuokia, kas yra baletas.

Tačiau ši čigonė šokėja pasirodė visiškai kitokia. Man niekada neteko matyti ko nors panašaus. Ji tiesiog kerėjo be galo vientisais ir veržliais judesiais. Mudvi taip užsižiūrėjome, kad nė nepajutome, kaip atvėso oras, o kai saulė pasislėpė už medžių, likome tamsoje, praradusios

krypties pojūtį.

Bet dabar, saugiai lindėdamos šiltoje lovoje ir nepričiuptos tėvų, vieningai nusprendėme, kad buvo verta.

– O ką, jeigu niekada nebūtume pasiekusios namų? – pasvarstė Luella, apriekusi mano koją savąja.

– O ką, jeigu austrių rinkėjas būtų mudvi sučiupęs?

– Ir įsitraukęs mane į vidų savo lipniomis vaiduokliškomis letenomis.

– Ir perrėžęs gerklę.

– Efe!

– Ką?

Fantazijose buvau drąsi kaip ir visi žmonės.

– Neturėtum prasimanyti *tokių* baisybių. Jis tiesiog galėjo uždusinti mane pagalve.

– Gerai, jis uždusina tave ir tu tampi jo vaiduokle žmona. O aš klaidžioju po tuščius namus, girdžiu tave, bet negaliu pasiekti.

– Mama su tėčiu paskelbia mano paiešką.

– Aš neištvėrusi kančios nusiskandinu Hadsono upėje, nuskrendu į rojų ir daugiau niekada nebematau tavęs, nes tu lieki žemėje su austrių rinkėju.

– Tu nugarmėsi į pragarą už savižudybę, – ramiai pataisė mane Luella, nors visiškai nepasižymėjo dievobaimingumu. – O austrių rinkėjas taip pat jau tenai lindės. Tai reiškia, kad mudvi vėl būsime kartu ir liksime pragare per amžius. Štai ir laiminga pabaiga.

– Bijau, kad pakreipei viską neteisinga linkme.

Luella apvyniojo mano plaukų sruogą aplink pirštą ir švelniai timptelėjo.

– Niekada neleisiu, kad atimtum sau gyvybę dėl manęs, netgi kaip dėl vaiduoklės, taigi ši istorija paika. Tau teks sukurti naują.

– Jeigu jau turiu laikytis tikslumo netgi fantazuodama, ji išties bus teisinga.

Luella niekada nebūtų leidusi, kad man kas nors nutiktų.

O kad nutiko, reikėjo kaltinti tėtį.

